

MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAIN 11 §:N MUKAISEN LISÄELÄKEVAKUUTUKSEN VAKUUTUSEHDOT

Yleisiä määräyksiä

1 §

Vakuutuksenottaja on maatalousyrittäjä, joka on tehnyt vakuutussopimuksen vakuutuksenantajan kanssa ja on siten järjestänyt maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n mukaisen eläketurvan.

Vakuutuksenantaja on Maatalousyrittäjien eläkelaitos.

2 §

(19.1.2007)

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuun vakuutukseen (jäljempänä vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus), sellaisena kuin tämä lainkohta on ollut voimassa ennen 1.1.2001.

Vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen mukaista eläketurvaa ei voida järjestää 31.12.2000 jälkeen.

Vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen etuihin ei voida 31.12.2000 jälkeen tehdä muutoksia, ellei Eläketurvakeskuksen vahvistamasta rekisteröimiskelpoisten lisätujen kartasta muuta johdu.

Näihin vakuutusehtoihin sovelletaan ennen 1.1.2007 voimassa olleita työntekijäin eläkelakia ja maatalousyrittäjien eläkelakia.

Näissä vakuutusehdoissa vapaaehtoisella perusvakuutuksella tarkoitetaan maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua vakuutusta.

3 §

Vakuutuksenantajan, vakuutuksenottajan ja edunsaajan oikeudet ja velvollisuudet perustuvat kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön, sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamiin perusteisiin ja vakuutusehtoihin, eläketurvakeskuksen vahvistamaan rekisteröimiskelpoisten lisätujen karttaan sekä vakuutussopimuksen määräyksiin. (22.12.2000)

Jos vakuutuksen perusteisiin tai ehtoihin vahvistetaan muutoksia, ne tulevat välittömästi voimaan.

Vakuutuksen voimassaolo

4 §

Vakuutus sopimus tehdään vakuutuskaudeksi ja sen voimassaolo jatkuu vakuutuskauden kerrallaan, jos vakuutus sopimuksessa ei ole toisin sovittu taikka 5 tai 6 §:stä muuta johdu.

2 Vakuutus sopimuksessa määrätään vakuutuksen voimaantuloaika.

Ensimmäinen vakuutuskausi päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jonka aikana vakuutus sopimus on tehty. Sen jälkeen vakuutuskausi on kalenterivuosi.

5 §

(19.1.2007)

Vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen vakuutus sopimuksen voimassaolo päättyy, kun vakuutuksenottajalla ei enää ole voimassa maatalousyrittäjien eläkelain mukaista pakollista tai vapaaehtoista perusvakuutusta.

Vakuutuksen irtisanominen ja raukeaminen

6 §

Jos vakuutuksenottaja haluaa irtisanoa vakuutus sopimuksen, hänen on tehtävä se kirjallisesti viimeistään kolme kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

Vakuutuksenantajalla on oikeus irtisanoa vakuutus sopimus ainoastaan silloin, jos vakuutuksenottaja tulee maksukyvyttömäksi tai laiminlyö vakuutusmaksun suorittamisen. Vakuutus päättyy tällöin kuukauden kuluttua kirjallisesta irtisanomisesta.

7 §

Jos vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen vakuutusmaksu on sovittu suoritettavaksi kokonaan kertamaksuna, vakuutus sopimus raukeaa, jollei maksua suoriteta vakuutus sopimuksessa määrättyssä ajassa.

Vakuutusmaksu

8 §

Vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen vakuutusmaksu ja siihen sisällytettävä korko määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

Vakuutusmaksun erääntyminen

9 §

(22.12.2000)

Vakuutusmaksu erääntyy maksettavaksi eräpäivänä, joka on sovittujen kalenterikuukausien 25. päivä. Vakuutuksen päättyessä vakuutusmaksu erääntyy heti maksettavaksi.

Jos edellä tässä pykälässä tai näiden vakuutusehtojen jäljempänä olevissa pykälissä tarkoitettu eräpäivä on arkilauantai, pyhäpäivä tai juhannusaatto, pidetään eräpäivänä seuraavaa arkipäivää. Sama on voimassa, jos eräpäivä on velkakirjalain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu päivä, jona pankkien

maksujärjestelmät eivät säädöskokoelmassa julkaistavan Suomen Pankin ilmoituksen mukaan ole käytössä.

Vakuutusmaksun viivästyminen

10 §

Jos vakuutusmaksua ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, maksua korotetaan eräpäivästä maksun suorituspäivään maatalousyrittäjien eläkelain 12 §:ssä mainitulla korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaisella vuotuisella viivästyskorolla.

Jos vakuutusmaksua ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, se voidaan maatalousyrittäjien eläkelain 19 §:n ja työntekijäin eläkelain 19 §:n mukaisesti ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä korotettuna viivästyskorolla 1 momentin mukaisesti.

11 §

Jos vakuutuksenottaja on toistuvasti jättänyt vakuutusmaksun suorittamatta viimeistään eräpäivänä tai jos vakuutuksenantaja on joutunut perimään vakuutusmaksua ulosottoteitse, vakuutuksenantajalla on oikeus muuttaa vakuutusmaksu erääntymään toisin kuin 9 §:n 1 momentin mukaan on sovittu.

Maksuvapautus

12 §

Vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen vakuutusmaksua ei peritä siltä ajalta, jolta vakuutuksenottajalla on oikeus saada perusvakuutuksen mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, eikä myöskään eläkeiän saavuttamisen jälkeiseltä ajalta.

Eläkeoikeus ja vapaakirja

13 §

Vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen vakuutussopimuksessa on määrättävä

- a) vakuutuksen käsittämät eläke-edut;
- b) eläkkeen ja 16 §:n mukaisen lisäosan määrä; sekä
- c) eläkeikä.

14 §

Jos vakuutuksenottajalla tai edunsaajalla ei ole vakuutuksen päättyessä välittömästi oikeutta eläkkeen saamiseen, säilyy hänen vastainen oikeutensa eläkkeeseen tätä etuutta vastaavana vapaakirjana. Vapaakirjalla tarkoitetaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien ehtojen ja perusteiden mukaista maksutonta vakuutusta.

Jos pakollinen tai vapaaehtoinen perusvakuutus yrittäjänalojakson päättymisen takia lakkaa samanaikaisesti kuin näiden ehtojen mukainen vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus ja jos vakuutuksenottajalla tai edunsaajalla on mainitun perusvakuutuksen perusteella oikeus täysitehoiseen työkyvyttömyys-, työttömyys- tai perhe-eläkkeeseen, hänellä on kuitenkin oikeus 13 §:n mukaan määrättyyn eläkkeeseen.

Perhe-eläkkeen jakaminen
15 §

Lisäperhe-eläke jaetaan lesken ja lasten kesken siten, että leski saa siitä

- 6/10, jos edunsaajina on leski ja yksi lapsi;
- 5/12, jos edunsaajina on leski ja kaksi lasta;
- 3/12, jos edunsaajina on leski ja kolme lasta;
- 2/12, jos edunsaajina on leski ja neljä tai useampia lapsia;

ja että lapset saavat siitä

- 4/10, jos edunsaajina on leski ja yksi lapsi;
- 7/12, jos edunsaajina on leski ja kaksi lasta;
- 9/12, jos edunsaajina on leski ja kolme lasta;
- 10/12, jos edunsaajina on leski ja neljä tai useampia lapsia.

Lasten osuus jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken.

Alennettuun eläkeikään liittyviä määräyksiä
16 §

Jos vakuutusnottajan eläkeikä on alempi kuin 65 vuotta, vakuutukseen voi sisältyä vanhuuseläkkeen lisäosa. Lisäosa korvaa osaksi tai kokonaan maatalousyrittäjien eläkelain mukaiseen perusvakuutukseen perustuvaa eläkettä, peruseläkettä, joka eläkeiän alentamisen takia jää karttumatta. Lisäksi lisäosa korvaa osaksi tai kokonaan peruseläkkeen varhentamisvähennystä, joka lasketaan eläkeikään, kuitenkin aikaisintaan 60 vuoden ikään. Eläkeiän ollessa alle 60 vuotta lisäosa korvaa edellä sanotun lisäksi 60 vuoden ikään varhennetun peruseläkkeen alennetusta eläkeikästä 60 vuoden ikään asti ja sisältyy tältä osin aina vakuutukseen.

Vanhuuseläkkeen alkamisen lykkääntyessä yli eläkeiän lisäosaa muunnetaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti siten, että sen pääoma-arvo säilyy.

Jos vakuutusnottaja saa ennen eläkeiän täyttämistä alkanutta perusvakuutuksen mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, lisäosaa ei makseta.

Jos vakuutusnottaja saa eläkeiän täyttämisen jälkeen alkanutta perusvakuutuksen mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, lisäosana maksettavaa määrää rajoitetaan seuraavasti: Perusvakuutuksen mukaisen työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen määrän ollessa vähintään yhtä suuri kuin olisi ollut samasta ajankohdasta alkavan perusvakuutuksen mukaisen varhennetun vanhuuseläkkeen ja lisäosan yhteismäärä, lisäosaa ei makseta. Muussa tapauksessa lisäosana maksetaan enintään edellä mainitun yhteismäärän ja perusvakuutuksen mukaisen työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen erotus.

Jos vakuutusnottaja, jonka eläkeikä on alle 60 vuotta, saa eläkeiän täyttämisen jälkeen mutta ennen 60 vuoden iän täyttämistä alkanutta työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, ennen 60 vuoden ikää maksettavaa lisäosaa rajoitetaan 4 momenttia siten soveltaen, että varhennettua vanhuuseläkettä ei oteta huomioon. Tämän jälkeiseltä ajalta lisäosaa rajoitetaan soveltaen 4 momenttia siten, että perusvakuutuksen mukaisen varhennetun vanhuuseläkkeen oletetaan alkavan 60 vuoden iästä.

Perusvakuutuksen mukaiset eläkkeet lasketaan vakuutussopimuksen voimaantulopäivänä voimassa olleen lain mukaan. Tällöin ei oteta huomioon aikaisempia yrittäjänäolojaksoja eikä vakuutussopimuksen

voimaantulopäivän jälkeen tapahtuneita työtuloperusteen muutoksia. Perusvakuutuksen mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä ja varhennettua vanhuuseläkettä laskettaessa ei oteta huomioon eläkeiän ja sen täyttämisen jälkeen alkaneen työkyvyttömyyden tai työttömyyden alkamisen välistä aikaa.

Lisäosan määrä ei muutu perusvakuutuksen mukaisen täyden työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen muuttuessa 65 vuoden iässä vanhuuseläkkeeksi. Osaeläkkeenä myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi tai 65 vuoden iässä vanhuuseläkkeeksi, lisäosa määrätään uudelleen 4 ja 5 momenttia siten soveltaen, että vakuutuksenottajalla katsotaan olleen oikeus täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen samasta ajankohdasta kuin osaeläke alkoi.

Jos vakuutuksenottajan eläkeikä on alempi kuin 65 vuotta, vakuutukseen voi sisältyä perhe-eläkkeen lisäosa. Lisäosa korvaa osaksi tai kokonaan eläkeiän alentamisen takia karttumatta jäävää maatalousyrittäjien eläkelain mukaista peruseläkettä. Vakuutuksenottajan kuollessa aikaisintaan 60 vuoden iässä lisäosa korvaa osaksi tai kokonaan myös alennettuun eläkeikään mennessä karttuneen peruseläkkeen varhentamisvähennyistä, joka lasketaan eläkeikään, kuitenkin aikaisintaan 60 vuoden ikään.

Perhe-eläkkeen lisäosaa ei makseta, jos vakuutuksenottaja kuolee ennen eläkeiän täyttämiskauden päättymistä. Lisäosaa ei myöskään makseta, jos vakuutuksenottaja kuollessaan sai tai hänellä oli oikeus saada ennen eläkeiän täyttämistä alkanutta perusvakuutuksen mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä tai edellä mainittujen eläkkeiden jälkeen välittömästi 65 vuoden iässä alkanutta vanhuuseläkettä.

Perhe-eläkkeen lisäosaa määrättäessä perusvakuutuksen mukaiset eläkkeet lasketaan 6 momenttia soveltaen.

Rajoittavia määräyksiä

17 §

Jos työkyvyttömyys aiheutuu sellaisesta sairaudesta, viasta tai vammasta, joka vakuutuksenottajalla oli saman yrittäjänäolojakson alkaessa, hänellä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen perusteella vain siinä tapauksessa, että hän on tullut työkyvyttömäksi vakuutuksen piiriin tultuaan ja aikaisintaan vuoden kuluttua yrittäjänäolojakson alkamisesta.

18 §

Vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen perhe-eläkeoikeutta ei ole:

- a) leskellä,
 - jolle työntekijäin eläkelain 4 b §:n 2 momentin mukaisesti aletaan maksaa lakkautettua leskeneläkettä uudelleen;
- b) leskellä eikä lapsella,
 - jos vakuutuksenottaja on kuollut vuoden kuluessa yrittäjänäolojakson alkamisesta ja kuoleman pääasiallisena syynä on ollut sairaus, joka on selvästi ilmennyt ennen yrittäjänäolojakson alkamista, taikka tätä ennen saatu vika tai vamma;
 - jos vakuutuksenottaja vakuutuksen piiriin tulostaan lähtien kuolemaansa saakka on ollut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvytön; eikä
- c) vakuutuksenottajan entisellä puolisoilla.

19 §

(19.1.2007)

Jos vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä saava henkilö saa lisäksi tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, liikennevakuutuslain nojalla myönnettyyn omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta, tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain nojalla myönnettyä ansionmenetykskorvausta, sotilasvammalain nojalla myönnettyä elinkorkoa tai sotilastapaturmalain nojalla myönnettyä päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, nämä ensisijaiset etuudet vähentävät ensin eläkkeensaajan työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin mukaisten peruseläkkeiden yhteismäärää. Jos edellä mainitut ensisijaiset etuudet ylittävät työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin mukaisten peruseläkkeiden yhteismäärän, ylittävä osa vähennetään lisäeläketurvan mukaisesta eläkkeestä. Yhteensovitus tehdään eläkkeen alkamishetkellä.

20 §

(19.1.2007)

Jos saman kuolemantapauksen johdosta edunsaajalle suoritetaan tapaturmavakuutuslain mukaista perhe-eläkettä, sotilastapaturmalain mukaista perhe-eläkettä, sotilasvammalain mukaista huoltoeläkettä tai liikennevakuutuslain mukaista jatkuvaa korvausta, nämä ensisijaiset etuudet vähentävät ensin työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin mukaisten perusperhe-eläkkeiden yhteismäärää. Perusperhe-eläkkeet otetaan huomioon ilman työntekijäin eläkelain 8 c–8 f §:n mukaista eläkesovitusta. Jos ensisijaiset etuudet ylittävät perusperhe-eläkkeiden määrän, ylittävä osa vähennetään lisäperhe-eläkkeen määrästä. Yhteensovitus tehdään eläkkeen alkamishetkellä.

Hautausavustus**21 §**

Vakuutuksenottajan kuoltua maksetaan hautausavustuksena vakuutus sopimuksessa mainittu määrä hänen omaisilleen tai, ellei näitä ole, sille joka on hautauskustannukset suorittanut.

Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perintökaaressa tarkoitettuja perillisiä. Puolisolla tarkoitetaan henkilöä, jonka kanssa vakuutettu kuollessaan oli avioliitossa.

Jos hautausavustus on jaettava puolison ja rintaperillisten kesken, saavat puoliso ja rintaperilliset kummatkin hautausavustuksesta puolet. Jos rintaperillisiä ei ole, puoliso saa yksin hautausavustuksen. Jos puolisoa ei ole, perilliset saavat yksin hautausavustuksen. Hautausavustus jaetaan tällöin perillisten kesken siten kuin perintökaaressa säädetään heidän oikeudestaan saada perintö.

Eläkkeen maksaminen**22 §**

Eläkkeen viivästyessä eläkelaitos maksaa eläkkeen korotettuna korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaisella vuotuisella viivästyskorotuksella siten kuin maatalousyrittäjien eläkelain 19 §:ssä ja työntekijäin eläkelain 19 d §:ssä säädetään.

Jos eläke maksetaan ulkomailla asuvalle eläkkeensaajalle, eläkkeen on oltava eläkepäätöksessä ilmoitettuna eräpäivänä eläkkeensaajan ilmoittamalla tilillä Suomessa olevassa rahalaitoksessa.

Vanhat perhe-eläkejärjestelyt
23 §

Jos vakuutuksenottajalla oli kuollessaan oikeus saada sellaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, jonka perusteena oleva ensimmäinen eläketapahtuma on sattunut ennen 1 päivää heinäkuuta 1990, sovelletaan lisäperhe-eläkkeeseen mainitun ensimmäisen eläketapahtuman sattuessa voimassa olleen vakuutus sopimuksen määräyksiä.

Edellä 1 momentin mukaan laskettu perhe-eläke jaetaan kuitenkin edunsaajien kesken 15 §:n mukaisesti.

Vuoden 2004 säännösten mukainen yhteensovitus
24 §

(19.1.2007)

Jos peruseläketurvan mukaisen eläkkeen yhteensovitus tehdään vuoden 2004 säännösten mukaisesti, niin sen estämättä, mitä 19 ja 20 §:ssä säädetään, lisäeläketurvan yhteensovitus tehdään siten, että lisäeläketurvan mukaisesta eläkkeestä vähennetään määrä, jolla 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ensisijainen etuus ylittää eläkkeen 2004 säännösten mukaisen yhteensovitusrajan määrän.

Voimaantulo

Nämä vakuutusehdot tulevat voimaan 1.1.2000.

Ehtojen muutoksen 22.12.2000 voimaantulosäännös.

Nämä vakuutusehtojen muutokset tulevat voimaan 1.1.2001.

Ehtojen muutoksen 19.1.2007 voimaantulosäännös.

Nämä vakuutusehdot tulevat voimaan 19 päivänä tammikuuta 2007. Näiden vakuutusehtojen 2 ja 5 §:ää sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen ja 19, 20 sekä 24 §:ää sovelletaan 28 päivästä joulukuuta 2006 alkaen.